

SPIS RZECZY

Przedmowa: Morze Czarne a sprawa polska	9
Podziękowania	17
Nazewnictwo	19

ROZDZIAŁ 1

Archeologia obszaru	25
Ludzie i woda	25
Region, pogranicze, naród	29
Początki	34
Geografia i ekologia	38

ROZDZIAŁ 2

Pontus Euxinus, 700 p.n.e. – 500 n.e.	45
Krawędź świata	46
„Żaby wokół stawu”	50
„Wspólnota rasy”	54
Jak Scyta ocalił cywilizację	58
Wyprawa Argonautów	61
„Więksi barbarzyńcy niż my”	64
Pont i Rzym	66
Dacia Traiana	71
Misja Arriana	73
Prorok z Abonutejchos	76

ROZDZIAŁ 3

Mare Maggiore, 500–1500	83
„Scytowie nie różnią się między sobą”	85
Ogień grecki	90

Chazarowie, Rusowie, Bułgarzy i Turcy	92
Interesy w Gazarii	101
<i>Pax Mongolica</i>	107
Statek z Kaffy	110
Imperium Komnenów	112
Turchia	117
Ambasador ze Wschodu	121

ROZDZIAŁ 4

Karadeniz, 1500–1700	127
„Źródło wszystkich mórz”	129
„Do Konstantynopola – na sprzedaż!”	131
Pan, chan i derebej	135
Rysunki żeglarzy	140
Flota czajek	145

ROZDZIAŁ 5

Czornoje Morze, 1700–1860	153
Morze i step	156
Flotylla na Morzu Azowskim	158
Kleopatra przyjmuje hołdy w czasie podróży na południe	162
Ucieczka Kałmuków	164
Sezon w Chersoniu	169
Kontradmirał Dżons	172
Noworosja	176
Zaraza, febra i kwarantanna	183
Konsul w Trabzonie	186
Krym	192

ROZDZIAŁ 6

Morze Czarne, 1860–1990	199
Imperia, państwa i traktaty	202
Para, pszenica, kolej i ropa	205
„Szarańcza bazgrołących turystów niskiego stanu”	210
Mozolny trud budowy linii kolejowej do Konstancy	214
Czystki	216
„Podział wód”	225
Poznawanie morza	228
Ruch prometejski	233
Rozwój i upadek	237

